

Priesters Jean-Fidèle Kisita, Célestin Ikakala en Paul Verbruggen dragen de mis op in de Brusselse Noordwijk. © Kristof Vadino

Religie in België bloeit, als je maar goed genoeg kijkt

Terwijl kerken leeglopen en priesters en gelovigen in ijtempo vergrijzen, blazen migranten uit christelijke landen het geloof in onze steden nieuw leven in. Van de Poolse madonna tot het halleluja van de gospelkerken: religie groeit er als nooit tevoren en zet zo de geschiedenis op haar kop.

VAN ONZE CORRESPONDENTE
'WAAR IS GOD?'

HILDE VAN DEN EYNDE

BRUSSEL | De parodie Saint Roch, in hartje Brussel, is geen parodie van dertien in een dozijn. Elke zondag, regen of zonneschijn, stroomt deze kerk in de verpauperde Noordwijk vol met gelovigen. Tussen de troosteloze kantoortorens langs de Antwerpsesteenweg ziet het dan even zwart van het volk. Letterlijk, want negen van de tien kerkgangers hier hebben hun roots in Congo, Rwanda of Burundi. Her en der is een schaarse witte kop te zien tussen al het zwart – ook al letterlijk, want de overgebleven autochtone parochianen van Saint Roch zijn de zeventig vèr voorbij.

Ook de pastoor van Saint Roch is zwart. Twee maanden geleden werd Célestin Ikakala uit Beneden-Congo aangesteld tot herder van deze Belgische parodie, als opvolger van bezieler van het eerste uur, de oud-missionaris Hugo Van Geel. 'Laat ons bidden voor alle sans-papiers in deze stad', komt Ikakala meteen ter zake, waarna het Congolese koor luidkeels een meezinger in het Lingala inzet. In de kerkbanken klappen en heupwiegen zwart én blank op het ritme mee.

Van elke kraak en smaak

Saint Roch is slechts een van het groeiende aantal Brusselse multiculturkerken waar op zondag haast geen stoel onbezet blijft. Wie wil, kan op de dag des heren in de hoofdstad bij exotische geloofsgemeenschappen van elke kraak en smaak aanschuiven – op tijd komen is overal de boodschap voor wie prijs stelt op een stoel. Ook in andere grote steden vullen gelovigen met een migratieachtergrond inmiddels een deel van de kerken die autochtone bewoners hadden laten leeglopen.

Niemand weet precies hoeveel migrantenkerken in België actief zijn, maar wie er de (zeer onvolledige) lijsten op naslaat, vindt vele tientallen kerkgenootschappen, pagina's lang. Behalve Afrikaanse gemeenschappen van een dozijn gezindten en nationaliteiten hebben ook Zuid-Amerikaanse, Braziliaanse, Koreaanse, Filipijnse, Indonesische, Maronitische en Chaldeeuwse gelovigen hun eigen vieringen opgezet in steden als Antwerpen, Gent, Mechelen en Brussel. Er zijn Russische, Roemeense, Bulgaarse, Servische, Syrische, Koptische, Georgische en Ethiopische orthodoxe diensten. En aan protestantse gospelkerken van alle kleuren en strekkingen is al helemaal geen gebrek.

'Veel mensen denken dat elke migrant een moslim is', zegt Didier Vanderslycke, directeur van vzw Orbit (het vroegere Kerkwerk Multicultureel Samenleven). 'Dat is niet zo.' De meeste gastarbeiders die in de jaren 60 en 70 uit Turkije en Marokko naar ons land kwamen, waren moslim. Maar sinds de Europese eenmaking van 2004 hebben veel arbeidsmigranten uit Oost-Europa, die voordien pendelden tussen België en hun herkomstland, zich hier permanent gevestigd. 'En zij zijn in de regel christen.'

Ontkerstening

Katholieke Polen, orthodoxe Bulgaren, Roemenen en ex-Joegoslaven: bij hun verhuizing namen ze hun godsdienst mee, en hun geloofsgemeenschappen floreren. Ook mensen die asiel zoeken in ons land of op de vlucht zijn voor oorlog, zijn vaker dan gedacht christen, zegt Vanderslycke. Net als nogal wat (al dan niet legale) arbeidsmigran-